

Štoreški ŽELEZAR

Leto XX.

1980

OKTOBER 1980

ŠT. 19

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

Proizvodnja slovenskih železarn v avgustu

V letnih mesecih proizvodnja že običajno ni kaj prida in avgust je največkrat najslabši. Velika odsotnost z dela zaradi letnih dopustov in kjer je to možno in upeljano, kolektivni letni dopusti pomenijo razumljivo tudi manjšo mesečno proizvodnjo. **Letos je treba dodati tem običajnim pogojem še pomanjkanje vložka zaradi slabih proizvodnih rezultatov v minulih mesecih.** Težave v redni oskrbi s kupljenim vložkom imajo še dodaten vpliv ob pomanjkanju vložka iz lastne proizvodnje jekla. Omejevanje uvoza povzroča nekatere nezaželene posledice pri zagotavljanju rezervnih delov za vzdrževanje in neposredno ali posredno tudi pri oskrbi s surovinami. Pomanjkanje koksa je imelo za posledico v jeseniški železarni ustavitev plavža št. 1 dne 19. avgusta. **Plavž stoji že mesec dni in manjša proizvodnja surovega železa je že povzročila in povzroča tudi manjšo proizvodnjo jekla.** Možnosti za nakup večjih količin surovega železa ni in tako se obeta tudi za naprej manjša proizvodnja jekla in s tem manj vložka za valjarne na Jesenicah in manj proizvodov za nadaljnjo predelavo in prodajo.

Čeprav je v Železarni Ravne po osmih mesecih blagovna proizvodnja skoraj 3% nižja, kot je bila ob koncu avgusta lani, verjetno ne bo večjih težav, da ta rezultat do konca leta popravi, saj je letošnja proizvodnja surovega jekla približno 2% večja kot v enakem času lani. Zagotovljen vložek za nadaljnjo predelavo pomeni zagotovitev pogojev za večjo proizvodnjo.

V Železarni Štore je bila tudi v avgustu proizvodnja za prodajo precej nad načrtovano dvanajstino, tako da skoraj ni bojazni, da ne bi dosegli načrtovane količine za letošnje leto. Njihova osemmesečna blagovna proizvodnja je kar 10% večja, kot je bila v enakem obdobju lani, letošnja proizvodnja surovega jekla pa je z novo pečjo 49% večja, kot je bila konec avgusta lani.

Napisana problematika o težavah v proizvodnji za avgust govori še o mnogočem, kar pa ni posledica zunanjih vplivov. Okvare na napravah, na katerih so bila pravkar izvedena velika popravila, velike kasnitve nekaterih načrtovanih popravil, prekomerni izostanki z dela so neposredno povzročili dodatno omejevanje proizvodnje. Ob že ta-

ko preiziski proizvodnji jekla je bila količina nenačrtovanih kvalitiet še toliko bolj boleča, prekomeren izmet pa je bil zabeležen tudi pri drugih proizvodih.

Po vsem, kar je doslej napisano o proizvodnji v avgustu, res ne moremo pričakovati ugodnih podatkov; seveda so tudi tokrat izjeme.

Proizvodnja surovega železa je bila dosežena na Jesenicah 84%, v Železarni Štore pa 124%, tako da so se z 99% že zelo približali zbirnemu načrtu. Izvršitev mesečnega načrta za Slovenske železarne znaša 92%. Načrt proizvodnje surovega jekla ni bil dosežen v nobeni jeklarni in je skupna izvršitev le 88%. V jeseniški jeklarni so obratovali zaradi težav z delovno silo praktično ves mesec le s 4 SM pečmi. Manj tekočega vložka zaradi

ustavitev plavža pomeni tudi nižjo proizvodnjo; to in še razne okvare so pripomogle k temu, da je mesečni načrt dosežen le 87%.

V Železarni Ravne so v avgustu že običajna velika popravila in 94% izvršitev ne preseneča. V Železarni Štore ima nedograjnost investicije svoj vpliv na slabo izvrševanje planirane proizvodnje in seveda nepredvideni zastoji. Mesečni načrt proizvodnje surovega jekla so dosegli z 79%.

Mesečni načrt blagovne proizvodnje so izvršili v Železarni Jesenice 77%, v Železarni Ravne 89% in v Železarni Štore 111%. Podatki o proizvodnji valjane žice in vlečene žice, kar zanima predvsem predelovalce teh proizvodov v Slovenskih železarnah in druge porabnike, so tako nizki, da ne obetajo nič dobrega, saj je

zbirni načrt valjane žice npr. za 8 mesecev dosežen le 71%, pri vlečeni žici pa 79%. Mesečna izvršitev skupno za vse tri železarne znaša 87%.

Pri predelovalcih so bili kolektivni dopusti in pomanjkanje vložka glavni vzrok, da je bila v avgustu dosežena proizvodnja le 80% povprečno načrtovane mesečne proizvodnje. V vseh štiri delovnih organizacijah predelave žice so si rezultati dokaj podobni, saj znaša izvršitev v Plamenu 78%, v Tovilu 77%, v Verigi 84% in v Žični 77%.

Mesečni načrt blagovne proizvodnje je bil v avgustu v Slovenskih železarnah dosežen 86%, tržišču pa so odpremili 99% proizvedenih izdelkov.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Dvanajsti oktober - dan inovatorjev Jugoslavije

Konferenca Zveze izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav Jugoslavije je na svoji svečani seji 23. novembra 1979. leta v Titovem Užicu razglasila 12. oktober za Dan inovatorjev Jugoslavije. Tega dne leta 1941 je tov. Tito v osvobojenem Užicu, globoko prepričan v ustvarjalno sposobnost borcev, v njihovo nezlomljivo moč in patriotsko zavest, sporočil: «Partizanske delavnice orožja je potrebno razvijati do maksimuma. Ne bojte se idej in predlogov, ki so polni idealizma in so podobni fantaziji nedoraslih kadrov oziroma polstrokovnjakov. Dajte tem ljudem možnost, da ostvarijo svoje ideje in dokažejo, kaj zmorejo. Prepričan sem, da bodo mnogi naredili nova orožja ali pa uspeli popraviti staro in pokvarjeno.» Tov. Tito se je v teh usodnih trenutkih naše revolucije oprl na neusahljivo ustvarjalno moč in moč idealizma. Inspirirani z iniciativo in delom tov. TITA so delavci pričeli z intenzivnim delom pri orožju in orodju. V vsaki akciji, v vsaki borbi se je rodilo kaj novega, kar je celo v najbolj neenakopravnih bitkah prispevalo k zmagi.

Ta močna inventivnost, ki se je kazala med oboroženo revolucijo, je prišla do izraza tudi v času re-

volucionarne preobrazbe in socialistične izgradnje naše domovine. Vsi delovni ljudje, inovatorji, ki so bili pripravljene vlagati svoje ustvarjalne sposobnosti za razcvet naše socialistične samoupravne in nevrščene skupnosti, so z radostjo in ponosom izrazili željo, da 12. oktober proglasijo za Dan inovatorjev Jugoslavije. S tem so želeli izraziti zahvalnost prvim ustvarjalcem — novatorjem in obenem brezmerno spoštovanje osebnosti in ustvarjalnemu geniju tov. Tita, čigar grandiozno veličastno delo je vtakano v zgodovino zmage našega delavskega razreda.

Dan inovatorjev Jugoslavije simbolizira ustvarjalnost delavca — borca — revolucionarja, ki se je prebujala v viharju oboroženega boja in se razvijala v času revolucionarne izgradnje in obnove domovine ter se stalno potrjevala kot močna sila razvoja socialistične samoupravne izgradnje.

Dan inovatorjev je manifestacija enotnosti, idejne trdnosti ter neomajne opredelitve v borbi za popolno svobodo ustvarjalnosti delavnega človeka. To je dan družbenega priznanja in vrednotenja prispevka delavca ustvarjalca k visoki produktivnosti, krepitvi materialne osnove sa-

moupravljanja in povečanju skupnega družbenega bogastva. Z vsakoletno proslavo 12. oktobra bo izražena nepretirana in razvoju novatorstva in racionalizatorstva ter na tej osnovi lastnega tehnološkega razvoja.

Dan inovatorjev se bo vsako leto proslavljalo v republikah in pokrajinah z organiziranjem priložnostnih manifestacij afirmativnega značaja, kot so razstave, akademije itd. Republiške in pokrajinske organizacije Zveze izumiteljev bodo z Gospodarsko zbornico, Zvezo inženirjev in tehnikov, Zvezo sindikatov, Zvezo socialistične mladine itd. izvajale trajne akcije prek celega leta, na Dan inovatorjev pa bodo zaključne delavne svečanosti, na katerih bodo proglašeni najboljši posamezniki in skupine.

Vsako leto 12. oktobra bo konferenca Zveze izumiteljev Jugoslavije na predlog republiških in pokrajinskih organizacij podeljevala najvišja priznanja za razvoj ustvarjalnosti.

Dan inovatorjev Jugoslavije bo tako vsako leto najširši pregled naše ustvarjalnosti in dosežkov na področju znanstveno-tehnološkega in gospodarskega razvoja.

Oddelek za inovacije

Izdelava samoupravnih splošnih aktov

Pri izdelavi najrazličnejših predpisov, ki urejajo samoupravna razmerja v organizacijah združenega dela, se velikokrat najdemo pred dilemo, kakšno pot naj uberemo, da bo delo čim kvalitetnejše in čim sistematičnejše narejeno. V praksi je organizacija priprav za izdelavo samoupravnega akta najmanj prisotna predpostavka, saj se k izdelavi pristopa praviloma takoj, brez nekega reda. V literaturi ne najdemo podrobneje obdelanega pripravljalnega postopka, vendar lahko ugotovimo, da so pri izdelavi prisotne določene faze tega postopka. Če se bomo vsaj okvirno držali teh faz, predvsem pri izdelavi osnovnih samoupravnih splošnih aktov, bo s tem dosežen določen namen. Naj naštejemo samo pomembnejše faze pripravljalnega postopka.

1. Določitev okvirnega plana izdelave in postopka sprejemanja

V tem planu je potrebno določiti čas priprave pisanja tez, osnutka, konsultacije, pisanja predloga in končni sprejem. Plan mora vsebovati tudi imena oseb, ki bodo sodelovale pri izdelavi in njihove zadolžitve.

2. Namen in osnovni cilji, ki jih želimo z aktom doseči

V tej fazi je potrebno opredeliti osnovne cilje, ki jih želimo z aktom doseči. Nujno je potrebno ugotoviti, ali se splošni akt sprejema zato, ker to narekuje zakon,

ali zato, ker to narekuje organizacija dela in poslovanja, da se uredijo določena vprašanja.

3. Proučitev predpisov, ki urejajo določeno vprašanje

V tej fazi je potrebno evidentirati vsa vprašanja, ki jih določa zakon ali drugi predpis in katera morajo biti urejena v splošnem aktu. Pri tem je potrebno ugotoviti, ali zakon daje tudi smernice oziroma določa kriterije za ureditev konkretnega vprašanja, ali je to prepuščeno delavcem samim. Pri preučevanju tega se je potrebno posluževati različnih komentarjev, sodne prakse in strokovnih kazal v komentarjih. Pri preučevanju vprašanj, ki morajo biti urejena v splošnem aktu, ne zadošča proučiti konkretna določila, ki opredeljujejo vsebino akta, temveč je nujno proučiti vse predpise, ki so direktno in indirektno povezani s področjem, ki se ureja. Razen tega je potrebno proučiti in upoštevati vse druge predpise, družbene dogovore, ostale samoupravne akte in druge akte, ki vsebujejo vprašanja iz vsebine določenega akta.

4. Studij posameznih predpisov

Po opravljeni evidenci nekaterih zakonskih predpisov, ki so potrebni za izdelavo določenega samoupravnega akta, moramo pristopiti k študiju teh predpisov.

Predvsem moramo proučiti tiste predpise, ki nam niso dobro poznani. Poslužujemo se lahko tudi različnih modelov in vzorcev ter že izdelanih osnutkov aktov drugih organizacij z namenom, da spoznamo različne pristope v izdelavi.

5. Ugotovitev splošne problematike iz področja in konkretne problematike v OZD

Na osnovi pismeno evidentirane splošne problematike področja, ki jo želimo normirati, je potrebno konkretizirati probleme in ugotovitve v okviru določene organizacije. To pomeni analizo obstoječih aktov, ki že urejajo ta področja, ugotavljanje, kateri so z vidika zakona oziroma ustave še primerne za uporabo. Ugotoviti je potrebno, katere določbe morajo biti spremenjene, pri čemer je pomembno, ali je nujna sprememba zaradi zakona oziroma zaradi potreb delavcev. V tem zadržnem primeru je treba zlasti zbrati pripombe in mnenja glede želja delavcev, kako v bodoče urediti določeno problematiko.

6. Obravnava določene problematike na komisiji za pripravo akta

Ko smo spoznali splošno problematiko iz omenjenega področja in ugotovili konkretno problematiko

v OZD, je potrebno o tem seznaniti člane komisije oziroma organa, ki je zadolžen za izdelavo tez oziroma osnutka akta. Ta organ bo dokončno ugotovil dejansko stanje, družbeno-politične pogoje in pravne rešitve določene problematike. Izhajajoč iz tako ugotovljenega stanja, bo potrebno ugotoviti, kakšne posledice nastanejo z rešitvijo te problematike na tak ali drugačen način. Ugotavljanje tega, kakor tudi priprava materiala, predstavlja določeno obliko raziskovalnega dela, zlasti ko gre za urejanje temeljnih odnosov. Na osnovi tako obdelanega materiala se pristopi k izdelavi tez akta.

7. Izdelava tez in obravnava le-teh

V praksi se v večini primerov ne izdelujejo teze, ker prevladuje mnenje, da je to nepotrebno in zavlačuje postopek sprejema. Zlasti je to mnenje razširjeno med osebami, ki nimajo strokovnega znanja in takoj pristopijo, na podlagi določenih idej, k pisanju osnutka ali predloga samoupravnega akta.

Ni potrebno posebej poudariti, da je takšen postopek in da normiranje, kot je že omenjeno, predstavlja določeno strokovno delo, ki mora biti sistematično in vsebuje vrhine raziskovalnega dela. Teze imajo namen, da se sprejmejo kot družbeno-politična odločitev o spornih vprašanjih. Z izdelavo tez se v bistvu skrajša postopek, kajti če so osnovna izhodišča sprejeta, je lažje izdelati poznejši osnutek oziroma predlog akta. Teze se dajo v obravnavo samoupravnim delovnim skupinam oziroma manjšim skupinam delavcev, da o njih razpravljajo in podajo svoje pripombe. O tezah se naj ne bi odločalo z izjavljanjem, temveč bi naj bile le predmet razgovora, da se lahko ugotovijo stališča delavcev. Primerno bi bilo, da bi se teze objavljale, ker bi se tako o njihovi vsebini seznanilo čimveč delavcev. Teze bi ne bilo potrebno pisati v primeru, če gre za pravno-tehnične norme in pri raznih poslovnih aktih, ki določajo način dela. Teze so pa nujne, če gre za temeljne akte, ki urejajo osnovna družbeno-ekonomska vprašanja.

8. Izdelava osnutka samoupravnega splošnega akta

Po končani razpravi o tezah samoupravnega akta in zbranih pripombah mora vse pripombe obravnavati komisija za izdelavo samoupravnega akta oziroma določen širokovni team in zavzeti stališča o pripombah. Na podlagi tez in sprejetih stališč v okviru delovnega telesa je potrebno pristopiti k izdelavi osnutka splošnega akta. S pisanjem osnutka se zaključijo pripravljalni postopek za sprejem samoupravnega splošnega akta.

Marjan Jošt

Povzeto po učbeniku: Truda Nemeš, dr. Šime Ivanjko »Osnove pravnega oblikovanja samoupravnih splošnih aktov«

Prihodnji:

Postopek sprejemanja samoupravnih aktov

Dan Združenih narodov

Svobodoljubno in napredno človeštvo praznuje 24. oktobra Dan združenih narodov. Tega dne leta 1945 je namreč večina držav podpisnic ustanovne listine Združenih narodov ratificirala ta izredno pomemben dokument, sprejet 26. junija istega leta na ustanovnem zasedanju v San Franciscu. Tega zasedanja so se udeležili predstavniki 46 držav; 24. oktobra je podpisalo listino 51 držav, med njimi tudi Jugoslavija. Seveda se je članstvo združenih narodov že izredno pomnožilo. Novi neodvisni narodi Afrike in Azije se v Organizaciji združenih narodov (OZN) v veliki večini borijo za uresničevanje miroljubnega sožitja in za svoj vsestranski svobodni razvoj. Ob zasedanjih nevezanih, neuvrčenih držav se je pokazalo, da pomenijo že veliko moralno silo v boju za mir in enakopravno sodelovanje med narodi. Ob vsaki priložnosti se z velikim spoštovanjem in hvaležnostjo spominjajo na svojih zasedanjih enega od ustanoviteljev neuvrčenih in velikega borca za mir in cilje neuvrčenih, tovariša TITA.

Letos, 35 let po ustanovitvi Organizacije združenih narodov žal ugotavljamo, da na mnogih straneh sveta prenapeteži kršijo načela ustanovne listine Združenih narodov. Vsa prizadevanja miroljubnih cil in zagovornikov miru med narodi naletijo na gluha ušesa. Ob tej obletnici smo lahko resno zaskrbljeni, kako bo mogoče ohraniti prepotreben mir med narodi in državami.

Ne pozabimo

V dneh od 1. do 3. oktobra 1943 je zasedal v Kočevju zbor odposlancev slovenskega naroda, demokratično in svobodno izvoljen na volitvah med 20. in 25. septembrom istega leta. Zbora se je udeležilo 572 poslancev in 78 gostov, med njimi tudi delegacija AVNOJ s predsednikom dr. Ivanom Ribarjem ter delegaciji centralnega komiteja KP Jugoslavije in vrhovnega štaba narodnoosvobodilne vojske. Slovensko ljudstvo je po svojih odposlancih obsodilo belo in plavogardo. Z velikim navdušenjem in popolnoma enoglasno se je zbor odposlancev opredelil za novo, na demokratičnosti in narodni enakopravnosti zgrajeno Jugoslavijo. V slovenski zgodovini bo ostal kočevski zbor odposlancev slovenskega naroda zapisan kot naš prvi demokratično izvoljeni parlament. Na tem zboru so izglasovali tudi zaupnico dotedanjemu delu izvršnega odbora Osvobodilne fronte in mu hkrati izrekli vse priznanje.

Proizvodnja slovenskih železarn v avgustu

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vrednost izvoza je bila v avgustu zopet dobra ali celo boljša od dosežkov v prejšnjih mesecih, ko je bila dosežena ali celo presežena povprečno načrtovana vrednost, saj znaša presežek celo 8%, kar je predvsem zasluga izvoza Plamena in Verige.

Kljub slabim količinskim proizvodnim rezultatom je bila celo presežena načrtovana vrednost prodaje za 8%. V Železarni Jesenice 102%, v Železarni Ravne 109% in v Železarni Store 127%. Med predelovalci žice je samo v Verigi zabeležena ugodna realizacija prodaje s 111% izvršitve mesečnega načrta, medtem ko so v Plamenu dosegli 96%, v Tovilu 83% in v Žični 99% načrtovane vrednosti prodaje. Ugoden rezultat dosežene vrednosti je torej predvsem zasluga sprememb prodajnih cen.

Na pragu jeseni smo in tik pred pričetkom zadnjega četrtletja. Res je, da je vrsta težav, ki nam jih nalagajo stabilizacijski ukrepi; res pa je tudi, da je še mnogo tega, kar bi lahko odpravili in s tem izboljšali naše delo in proizvodne rezultate. Nekaj zunanjih težav je takega značaja, da ne sedaj in ne v bodoče ne moremo pričakovati bistvenih sprememb danih pogojev. Ob načrtovanju srednjeročnega programa razvoja in v pripravah za izdelavo gospodarskega načrta za prihodnje leto jih bo treba upoštevati.

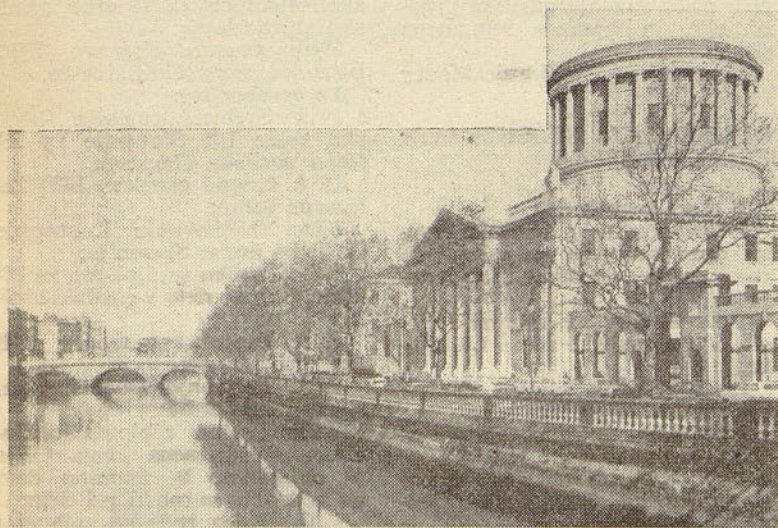
Milan Marolt

Poletno potepanje po Irski

Človeku se ne ponudi vsak dan priložnost potovati po Irski, zato menim, da bo nekaj vtisov o tej deželi zanimivih za vsakogar. Naj takoj poudarim, da ne gre za tisti del Irske, ki spada k Veliki Britaniji in kjer prihaja do številnih obračunov med katoliškimi Irci in protestantskimi Angleži, zlasti v upravnem središču takoimenovanega Ulsterja, v Belfastu. Pač pa bo govora o svobodni republiki Irski, ki zavzema večji del otoka in katerega glavno mesto je Dublin.

Hitro menjavo vremena povzročajo neprestani vetrovi, ki so zlasti močni na zahodni obali otoka, sestavljeni iz strmih pečin nad vedno razburkanim Atlantskim oceanom.

Dublin ni dosti večji od naše Ljubljane, kar se tiče prebivalstva, ki je sicer izredno redko naseljeno, saj prebiva le približno toliko ljudi, kot jih ima Slovenija, na ozemlju celotne republike, ki meri približno tretjino Jugoslavijo oziroma 70.280 km². Drugačnja je razporeditev, ali bolje rečeno izgled mesta:

Del glavnega mesta — Dublina

Polet iz ljubljanskega letališča Brnik do Londona traja dve uri, od tod do Dublina pa 50 minut. Direktno letalske linije med Jugoslavijo in Irsko ni, a to »pomanjkljivost« se je dalo s pridom izkoristiti: štiri dni smo si ogledovali angleško prestolnico, v kateri živi menda najbolj pisana množica ljudi iz vseh koncev sveta in komajda srečaš domačina. Zato pa je povezava med Londonom in sosednjim »smaragdnom otokom«, kot pravijo Irski, toliko pogostejša. Obe državi združuje tudi podobno oceansko podnebje, kar pomeni v praksi stalno uporabo dežnika tudi sredi julija ali avgusta, medtem ko se temperature tedaj povzpnejo od 10–16°C — vse višje je že nenavadna vro-

čina. Hitro menjavo vremena povzročajo neprestani vetrovi, ki so zlasti močni na zahodni obali otoka, sestavljeni iz strmih pečin nad vedno razburkanim Atlantskim oceanom.

Človeku postane kmalu jasno, zakaj se Irski imenuje »smaradni otok«: vsa je namreč zelena in neprestani dež zelo poživljuje vpliva na svežino te barve, visokih gora ni, tako da trava sega prav do vrhov gričev — vsa pokrajina nekako spominja na našo Dolenjsko glede tega. Razlika je v razparceliranosti vsega ozemlja z živimi mejami na večjem delu otoka, a s kamnitimi ograjami na severno-zahodnem področju, ki je najrevnejši predel z mnogimi jezerci in skoraj nerodovitno, s skalami posejano zemljo. Tudi s cest večinoma zakriva pogled gosta živa meja, med katero najlepšo tvorijo veliki grmi fuksij. Vse te zelene travnike popestrujejo na vsakem koraku črede ovac in krav ter konji, ki se preseljujejo iz enega ograjenega predela v drugega skozi vse leto. Hlevov namreč Irci praktično ne poznajo, zato pa tudi snega ne in zimske temperature so v poprečju 10°C, medtem ko občutek vlažnosti oziroma obilica padavin ostaja menda vedno.

Za pestrost pokrajine skrbijo tudi lepo negovane hiše, od katerih je veliko novih in so praviloma razsežne ter pritlične, za razliko od enonadstropnic v mestih. Država v zadnjih letih nudi prebivalcem ugodne kreditne pogoje za gradnjo, da bi znižala izredno veliko stopnjo izseljevanja, kar je že dolgo pereč problem za Irsko. To je namreč izrazito poljedelska dežela, medtem ko industrije (razen v večjih mestih) praktično ni. Tako si zelo mnogo ljudi pomaga s kmečkim turizmom oziroma oddajanjem sob; za prenočišče in obilni angleški zajtrk (sestavljen iz: ovsenih kosmičev, jajc s šunko in klobasicami, surovega masla, popečenega kruha in kave ali običajnejšega čaja z mlekom) je treba odšteti preračunano približno 300 din. Na splošno so cene vsega blaga in storitev viš-

je, kot so pri nas; ob upoštevanju njihovih prihodkov pa lahko ugotovimo, da je odnos pravzaprav isti.

Nadaljnja značilnost Irske je veliko število otrok v družinah — poprečje pri tem so štirje otroci. To ljudi ne ovira, da si ne bi privoščili počitnic na drugem koncu otoka na primer. Seveda ženske navadno takoj po poroki odpovedo službo in ostajajo doma. Velika večina teh otrok se nikoli ne poroči, ali postanejo duhovniki oziroma nune, ali pa se kako drugače raztepejo po svetu. Irci so veseli ljudje, znajo si poiskati zabavo, a tudi veliko pijejo — zlasti njihovo priljubljeno temno pivo imenovano Guinness, medtem ko so glede vin popolnoma vezani na uvoz, tako da stane en deciliter vina toliko, kot pri nas cel liter. Ob večerih so njihove gostilne tako polne, da komaj lahko še kdo vstopi; v mnogih gosteh zabavajo glasbene skupine, ki prepevajo zlasti njihove narodne pesmi; takšni večeri se žal večkrat končajo s pretepi. Po drugi strani pa so Irci izredno mirni ljudje. Ko smo zakrivali prometno nesrečo s čelnim trčenjem pri manjši hitrosti (Irski je namreč ena redkih držav na svetu, ki je še obdržala vožnjo po levi strani cestišča, na kar smo za hip pozabili!), se ni nihče razburjal, pač pa smo vse uredili trezno in z medsebojno pomočjo.

Irski je torej prijetno zelena, precej monotona dežela z veliko dežja in vetra, z mnogimi dobro ohranjenimi gradovi in redko posejanimi hišami. Njeni prebivalci so prijazni, skromni ljudje, ki z veseljem sprejmejo obiskovalce in ne poznajo tiste nore naglice sodobnega razvitega sveta, pač pa znajo uživati v majhnih vsakdanjih stvareh.

Jelka Žolnir

Sprejem v čast pionirjev - prvakov

Dne 16. septembra v popoldanskih urah je bilo pred štorskim gasilskim domom zelo živo. Vodstvo IGD je povabilo na sprejem predstavnike družbenopolitičnih organizacij kraja in železarne, krajevne skupnosti, predvsem pa so povabili mame in očete pionirjev — zmagovalcev v gasilskem državnem tekmovanju na Tjentištu. Prišli so tudi novinarji Pionirskega lista in prejšnji dolgoletni predsednik Gasilske zveze Slovenije, tovariš Vrhovec. Pionirčki so navzočim prikazali dve vaji, in sicer vajo z brentačo in dvodelni napad.

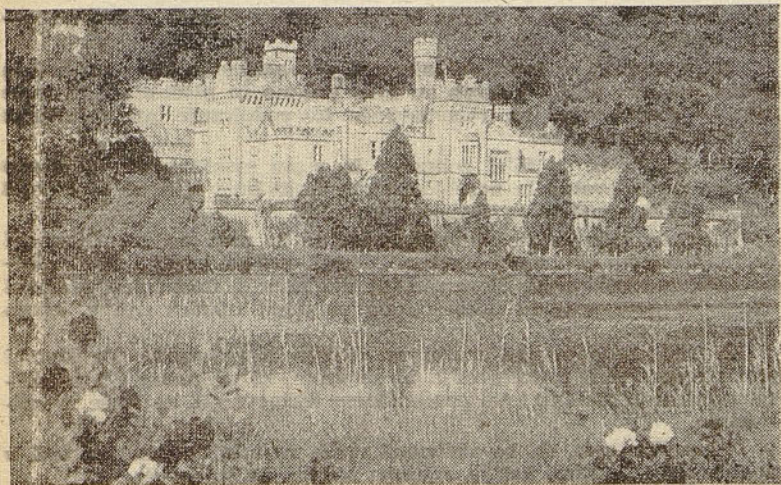
Po uradnem delu so nas štorski starejši gasilci povabili na prigrizek v njihov dom, kjer je vsem spregovoril predsednik društva, tovariš Slavko Plevnik. Njegov govor objavljamo v celoti:

DRAGI PIONIRJI — SPOŠTOVANI GOSTJE!

Dovolite mi, da se v imenu upravnega odbora in svojem imenu zahvalim pionirski ekipi našega Gasilskega društva za požrtvovalno in nesebično delo pri vajah in pripravah za zvezno tekmovanje in koristim prijetno dolžnost, da zmagovalni ekipi čestitam za izredni uspeh, za doseženo prvo mesto na zveznem gasilskem tekmovanju na legendarnem Tjentištu.

Mi vsi smo v društvu izredno ponosni in veseli, da imamo v svojih vrstah državnega prvaka, kar je izreden uspeh ne samo za pionirsko ekipo, temveč za celotno društvo, pa ne samo društvo, ampak tudi za kraj Store in občinsko zvezo Celje. Zadevoljni smo, da so temeljite predtekmovalne priprave rodile takšen uspeh.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Eden izmed številnih gradov

FRANC MEŽEK - Osemdesetletnik

Dne 20. avgusta smo čutili dolžnost, da obiščemo gasilskega veterana *Franca Mežka*, ki je dan poprej dopolnil 80 let svojega plodnega življenja. Na obisku je bil predsednik IGD Železarne Štore inž. Slavko Plevnik, poveljnik Štefan Krumpak in podpisani. Zal se obiska ni mogel udeležiti tajnik Tone Mackošek.

Na svojem domu v Sentjurju nas je Franc Mežek sprejel nad vse prijazno, saj smo bili njegovi stari znanci. Ob vstopu v vežo in nato v dnevno sobo smo se znašli v prostorih, ki nosijo pečat gasilskega življenja in delovanja jubilara. Njegova zbirka odlikovanj, priznanj in raznih fotografij so pričre vsestranskega delovanja gasilske organizacije, ki je bila že pred drugo svetovno vojno ena najpomembnejših. Pred štirimi leti je nekaj starih slik odstopil slovenskemu gasilskemu muzeju v Metliki ter tako prispeval in dopolnil njeno zbirko.

Franc Mežek je bil rojen 19. 8. 1900 v Trziču, kjer je obiskoval osnovno šolo, gimnazijo v Kranju, gradbeno fakulteto v Ljubljani. Leta 1920 se je zaposlil na mestni občini v Ljubljani, kjer je našel prve stike z gasilci. Takrat so bili v Ljubljani poklicni in prostovoljni gasilci pod eno streho v Mestnem domu. V gasilski organizaciji je opravljal od leta 1928 številne funkcije. Leta 1930 je bil med organizatorji vseslovskega kongresa v Ljubljani. Vodil je stanovanjski odsek in skrbel, da je bila Ljubljana ljubezniv gostitelj številnih gasilcev, ki so prišli iz raznih krajev Jugoslavije in tujine. Poleg tega je takrat pripravil za povorko vsa stara vozila, orodje in

opremo, ki jo je hranila Ljubljana že iz prejšnjega stoletja. To je bila tudi zadnja predstavitev starih parnih in ročnih brizgaln s konjsko vprego.

Kot tajnik gasilske zajednice dravske banovine v Ljubljani ni bil Franc Mežek le iskren borec za slovensko in slovansko gasilstvo, ampak tudi prizadeven učitelj mlade organizacije, skratka: bil je velik gasilec. V tej dobi njegovega vsestranskega plodnega delovanja je prejel številna gasilska odlikovanja in priznanja, skupaj 18. Tajnik gasilske skupnosti je bil vse do okupacije leta 1941, ko so italijanski okupatorji ukinili tudi delo skupnosti.

Po osvoboditvi je bil Franc Mežek po nalogu zveznega ministrstva za industrijo v Beogradu poslan v Železarno Štore. Tu je organiziral varnost pri delu in med drugim ustanovil gasilsko društvo. Od 11. 6. 1949 je bil referent za gasilstvo in varnostni tehnik. Industrijska gasilska četa železarne Štore se je pod njegovim vodstvom vedno bolj krepila, zboljšali so se medsebojni odnosi, predvsem z upravo in sindikatom. Po reorganizaciji gasilske službe (četa se je preimenovala v društvo) je bil na občnem zboru 27. 1. 1951 izvoljen za prvega predsednika društva. Funkcijo je opravljal do 17. 1. 1953 in nato spet od 23. 1. 1960

do 16. 2. 1962, ko so ga izvolili za častnega predsednika.

Leta 1971 je Franc Mežek zbral in napisal kroniko gasilskega društva Železarne Štore, ki je bila natisnjena ob 25-letnici društva.

Tudi za svoje delo v gasilski organizaciji po osvoboditvi je prejel številna priznanja in odlikovanja, skupaj 8. Vsa njegova odlikovanja so bila letos na spominski razstavi ob IX. gasilskem kongresu v Brežicah.

Njegov dom je mali gasilski muzej. Svojo zbirko ima skrbno urejeno in ohranil je del zgodovine tudi za tiste, ki so prišli za njim v gasilske vrste. Zato želimo, da bi tovariš Mežek še vrsto let ostal v gasilskih vrstah kot živa priča razvoja gasilske organizacije in njenega humanega dela.

Franjo Mauer

ODLIKOVANJA IN PRIZNANJA FRANCA MEŽEKA

V stari Jugoslaviji:

1930: Spominska svetinja Prvega prostovoljnega gasilskega in reševalnega društva Ljubljana-mesto;

1930: Kongresna kolajna Jugoslovske gasilske zveze Ljubljana;

1930: Srebrna kolajna Glavne gasilske zveze poljske republike;

1930: Zlata kolajna Čehoslovske gasilske zveze;

1930: Srebrna kolajna Hrvatsko-slovske vatrogasne zajednice v Zagrebu;

1930: Srebrna kolajna Saveza vatrogasnih društava i četa za Bosnu i Hercegovinu;

1931: Častno članstvo Ljubljanske gasilske župe;

1931: Častno članstvo Dobrovoljne vatrogasne čete u Đakovu;

1932: Častno članstvo PGČ Ljubljana-mesto;

1937: Zaslužni križec III. stopnje Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije;

1937: Državno odlikovanje red Sv. Save IV. stopnje;

1937: Častno članstvo Gasilske župe jugoslov.-vimperske;

1937: Častno članstvo Gasilske federacije francoske republike v Parizu;

1937: Križec (zvezdo) Češke zemске hasičske jednote;

1938: Zlat križec za posebne zasluge Gasilske zajednice v Ljubljani;

1938: Srebrni križec za Požrtvovanje Gasilske zajednice v Ljubljani;

1939: Zaslužni križec II. stopnje Gasilske zveze Beograd;

1939: Bronasta kolajna Gasilske zajednice za 10-letno gasilsko služboslovje;

1940: Častno članstvo PGČ Brusnice, župa Novo mesto.

Po osvoboditvi:

1953: Srebrna medalja Gasilske zveze LR Slovenije za 25-letno gasilsko članstvo;

1954: Častno članstvo IGD Železarne Štore;

1956: Odlikovanje I. stopnje Gasilske zveze Slovenije;

1959: Značka in diploma za 30-letno aktivno delo v gasilski službi;

1963: Častni predsednik IGD Železarne Štore;

1963: Priznanje Občinske gasilske zveze Celje;

1963: Častna diploma občinskega sindikalnega sveta Celje za dolgoletno in uspešno delo na področju varnosti pri delu;

1967: Orden reda sa srebrnim vencem predsednika SFRJ Josipa Broza Tita;

1969: Diploma gasilske zveze Slovenije ob 100-letnici gasilstva na Slovenskem;

1970: Značka za 40-letno gasilsko službovanje;

1972: Medalja in diploma gasilske brigade Ljubljana ob 50-letnici.

Sprejem v čast pionirjev - prvakov

(Nadaljevanje s 3. strani)

Ko govorimo o uspehih pionirjev in mladine v našem društvu, moramo povedati, da to ni slučajnost. Za naše društvo je specifično, da je aktivnost pionirjev in mladine na izredno visoki ravni in si prizadevamo, da tako stanje stalno vzdržujemo, saj vsi starejši člani posvečamo veliko pozornost prav mladim v našem aktivnem delovanju.

Ce pogledamo nekoliko nazaj v delovanje IGD Železarne Štore, lahko ugotovimo, da so bili prvi pionirji vključeni v naše društvo že leta 1951. Prav ti pionirji, ki so pred skoraj 30. leti vstopili v gasilske vrste, so bili dolga leta nosilci gasilske aktivnosti našega društva, mnogi med njimi pa so še danes v prvih vrstah in tvorijo jedro gasilstva pri nas. To sta npr. Vili Hribernik, Boris Čehovin in drugi.

V našem društvu smo vseskozi posvečali izredno pozornost in skrb aktivnosti pionirjev in mladine prav zato, ker smo se zavedali pomembnosti vključevanja mladih v gasilske vrste.

Z veseljem ugotavljamo izredno aktivnost mladine, saj je bilo zadnjih 10 let v društvu stalno vključenih med 50 in 60 pionirjev in mladine, ki so se redno izobraževali na vajah in sodelovali na raznih tekmovanjih od društvenih, preko regijskih oziroma področnih do republiških in zveznih.

Sodelujemo tudi stalno na srečanjih hrvaških in slovenskih pionirjev, ki so postala že tradicionalna.

Na tekmovanjih, kjer smo sodelovali, smo dosegli zelo dobre rezultate. Naj omenim drugo mesto na zveznem tekmovanju v Štorah in tretje mesto prav tako na zveznem tekmovanju v Štorah in tretje mesto prav tako na zveznem tekmovanju v Makarski leta 1976, pa zlato plaketo na Gasilski olimpiadi leta 1966 v Karlovcu.

Poleg gasilskih in tekmovalnih disciplin vključujemo v društvo za naše najmlajše tudi kulturno in športno udeleževanje.

Zadnja leta se trudimo, da omogočimo najmlajšim članom potrebno in koristno počitniško letovanje. Prejšnja leta smo hodili na

morje, letos smo prebili lepe dneve v bližnji Savinjski dolini v Mozirskem gaju, kjer smo se prav dobro počutili.

Posebnost našega društva je tudi v tem, da poleg rednega aktivnega udeleževanja pionirjev in mladine v društvu posvečamo še posebno pozornost in skrb gasilskim krožkom na osnovni šoli v Štorah, za katere smatramo, da so izredno koristni in potrebni, saj na teh pridobijo pionirji osnovno gasilsko znanje, to je, da se seznanijo z nevarnostmi in ukrepi požarne zaščite.

Ceprav se vsi pionirji in mladinci, ki sodelujejo na teh krožkih, ne vključijo v naše vrste, smatramo, da je izredno koristno znanje požarne varnosti za kasnejše življenje.

Za tako plodno in uspešno delovanje pionirjev in mladine v vrstah gasilskega društva Štore, se moram še enkrat v imenu vseh starejših gasilcev prav prisrčno zahvaliti vam mladim. Pri tem gre velika zahvala še vsem staršem, ki imate veliko razumevanja za tako aktivnost vaših otrok, s čemer koristno pripomorete k napredku našega društva.

Ne nazadnje se moramo zahvaliti pedagoškemu in vodstvenemu kadru osnovne šole v Štorah za tako pristno in plodno sodelovanje šola — društvo ter za razumevanje in podpiranje pri reševanju gasilske problematike.

Na koncu bi se želel zahvaliti še vsem mentorjem za njihovo izredno požrtvovanje in nesebično delo, kajti brez njih ne bi dosegli tako velikih uspehov in dobrih rezultatov.

Posebna zahvala za materialno pomoč in podporo gre Železarni Štore, Krajevni skupnosti Štorah, Občinski gasilski zvezi Celje in Republiški gasilski zvezi Slovenije, ki ste nam s finančnimi sredstvi omogočili potovanje in udeležbo na zveznem tekmovanju v lepem Tjentištu.

Z osvojitvijo prvega mesta na državnem prvenstvu ste štorski pionirji opravičili pričakovanja in se vsem, ki ste omogočili in prispevali k uspehom na tako pomembnem tekmovanju, najlepše zahvaljujemo.

Prepričan sem, da bo aktivnost naših najmlajših gasilcev tudi v bodoče ostala takšna, kot je, oziroma želimo, da se poveča.

Se enkrat vsem, ki ste prispevali k tako velikim uspehom naših pionirjev, v imenu vsega članstva IGD Železarne Štore najlepša hvala.

Delo samoupravnih organov

September, mesec, ki se proti koncu prevesi v prve jesenske dni, je za nami.

Samoupravni organi so po poletnem zatišju imeli v septembrskih dneh pestro in zahtevno delo ob sprejemanju nove mikroorganizacije. Sestanki samoupravnih delovnih skupin, delavski sveti, zbori delavcev in izvedba referenduma — vse navedeno je pogojevalo živahnost v samoupravnem delovanju.

Skupščine Samoupravnih interesnih skupnosti so pričele s sejami že 29. septembra in bodo trajale do 6. oktobra. Tudi vsi trije zbori občinske skupščine so že bili in sicer 25. septembra.

16. 9. 1980 seje sestala komisija za družbeni standard in stanovanjske zadeve. Delegati so ugotovili, da nekateri sklepi še niso realizirani; naj povemo še to, da so nekateri nerealizirani že kar daljše obdobje. Razdelili so stanovanja oz. napravili zamenjave.

Komisija za gospodarjenje je imela 9. redno sejo 2. 9. 1980 in sprejela sedem sklepov. Med pomembnejše zaključke sodijo sklepi o dohodkovnih odnosih in ugotovitve o proizvodnih rezultatih. Po seznanitvi s poročilom o izvršitvi letnega dinamičnega in operativnega plana za mesec julij 1980 je komisija potrdila ugo-

tovitev, da je potrebno vložiti vse napore za povečanje proizvodnje in povečanja izvoza, ker bomo le tako lahko reševali težko situacijo, v kateri se nahajamo.

Komisija je potrdila operativni plan za mesec september in tudi sklep, s katerim se zadoljuje delovno skupnost za finančne in računске posle, da do naslednje seje pripravi pregled dejanskih stroškov v primerjavi z določili družbenega dogovora, ki predvideva višino stroškov za službena

Tekmovalni ekipi Ribiške družine Voglajna, ki je bila sestavljena izključno iz ribičev — železarjev, se je 7. septembra 1980 udeležilo tekmovanja v lovu rib s plovcem za prehodni pokal Kombinata Sisak. Ekipo so sestavljali: Centrih Jože, Plank Ivan, Bogdanovič Vlado kot tekmovalci, tehnični vodja ekipe pa je bil Krajsšek Franci. Ekipe je že v Štorah načrtovala, da doseže kar najboljši rezultat; s tem ciljem je tudi odpotovala v Sisak.

potovanja in reprezentanco v višini 80% vrednosti lanskoletnih stroškov.

Disciplinska komisija na ravni delovne organizacije se je sestala v avgustu dvakrat in obravnavala 46 primerov kršitev delovnih obveznosti; velika številka, ki ponovno dokazuje pogostnost kršitev. Žal se mnogokateri še ne zavedajo svojih moralnih in delovnih dolžnosti, ki jih obvezujejo pri njihovem združevanju dela in sredstev v delovni organizaciji. Žal se še ne zavedajo dovolj, ali pa jim to ni mar, da je uspešno delo in disciplina na delovnih mestih pogoj za dobre proizvodne rezultate, od katerih

je odvisen tudi naš osebni dohodek.

Delavski sveti TOZD in delovnih skupnosti so se v septembru sestali vsi. Nekateri celo po dvakrat. Poleg pregledov problematike posameznih TOZD in DS tudi tokrat ni manjkalo obravnav raznih samoupravnih aktov. Predvsem je pomembno omeniti obravnavo samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD SZ za leto 1981—1985 temelje plana interne banke in samoupravni sporazum o temeljih plana DO ZŠ ter SS o izvajanju in sofinanciranju raziskovalnega projekta »Model sanacije ozračja v urbanizirani kotlini«. AT

Drugo mesto za ribiče

V Sisak smo potovali popoldan pred tekmovanjem, razpoložljivi čas pa izkoristili za temeljite priprave na tekmovanje. Po večerji je tehnični vodja ekipe zahteval, naj gremo takoj počivat, da bi tako bili na tekmovanju kar najbolj spočiti in da bi izpolnili začrtano nalogo. Njegova odločitev se je na tekmovanju pokazala kot pravilna.

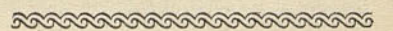
je minil tekmovalni čas in takoj po koncu tekmovanja nam je bilo jasno, da smo se visoko uvrstili. Pristopila je stroga sodniška žirija in težko smo pričakovali razglasitev rezultatov. Končno je napočil čas, ko smo ugotovili, kakšne sadove je rodila naša resnost pristopa k tekmovanju. Srečni smo bili, ko je vrhovni sodnik objavil, da je naša eki-

Tekmovanje se je začelo zgodaj zjutraj, saj smo se morali takoj po zajtrku javiti tekmovalni komisiji na startnem mestu. Področje tekmovanja je bilo v Sisku in to ob reki Kolpi na takomenovanem KAPTOLU. Po prijavi ekipe in izžrebanih športnih mestih se je tekmovalna ekipa pod vodstvom tehničnega vodje pričela pripravljati na tekmovanje. Sledili so uvodni govori predsednikov Kombinata Sisak. Ko je predsednik sindikata železarne Sisak odprl tekmovanje, smo odšli na štartna mesta ter težko pričakovali začetek tekmovanja. Ugotovili smo, da je pripravljenih preko 20 ekip iz cele Jugoslavije in da je konkurenca zelo huda. Tekmovalci in njihov tehnični vodja so se popolnoma zavedali naloge, zavedali, da v tem trenutku predstavljamo Štorskega železarja, zato je bilo tudi nekaj treme. Zvižg piščalke je naznanil start tekmovanja, tehnični vodja je hodil od tekmovalca do tekmovalca naše ekipe, jim svetoval, jih umirjal, spremljal dosežke drugih ekip; skratka duša ekipe je bil naš Krajskov Franci. V tej napetosti

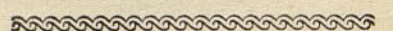
pa zasedla drugo mesto in da je član naše ekipe Plank Ivan bil v posamični konkurenci tretji. Iz rok predsednika sindikata železarne Sisak smo prejeli pokala in povabilo, da se drugo leto zopet udeležimo tega lepega in velikega tekmovanja v jugoslovanskem merilu. Vabilo smo seveda sprejeli z veseljem.

Ko smo se vračali domov, smo bili ponosni in srečni. Izpolnili smo nalogo, ki smo si jo zadali ob odhodu. Lepo nam je bilo v srcih, ko smo se zavedali, da smo dostojno predstavljali Štorske železarje in ribiško družino Voglajna. Vsem tekmovalcem iskrene čestitke! Ocvirk Franc

Dopisujte v

Štorski
ŽELEZAR

V pričakovanju 12. oktobra 1980 — Dneva inovatorjev Jugoslavije — poziva predsedstvo konference Zveze izumiteljev Jugoslavije z namenom nadaljnega razvoja in širjenja inovatorstva in racionalizatorstva vse delavce, organizacije združenega dela, aktivne, organizacije Zveze izumiteljev in vse druge k sodelovanju v akciji

Z INOVACIJAMI DO STABILIZACIJE

Glede na velik pomen, ki ga imajo iniciative delavcev pri vsakodnevem angažiranju na delovnih mestih, je neobhodno potrebno razvijati in poglobljati motiviranost vsakega posameznika, podpirati akcije družbenopolitičnih in družbenih organizacij pri razvoju in utrditvi inventivne dejavnosti.

Dan inovatorjev — 12. oktober — povezuje izvirno domiselnost iz naše oborožene revolucije z našo sedanostjo, zato dosegajmo še večje delovne rezultate kot izraz privrženosti skupnemu boju za napredek socialistične samoupravne Jugoslavije in poti, ki jo je začrtal velikan naše epohe — Tito.

Svoje delovne in družbene obveznosti izpolnjujemo še z večjim navdušenjem, borbenostjo, požrtvovalnostjo in znanjem, da bi bili naši uspehi večji.

Ocenjujmo in cenimo rezultate, dosežene v razvoju gospodarstva in družbe, ustvarjalne napore in dosežke v proizvodnji, znanosti in tehniki, organizaciji in humanizaciji dela in ostalih področjih človeške ustvarjalnosti.

Družbenopolitične organizacije in organi se morajo skupno z Zvezo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav angažirati v vseh sredinah in omogočiti organiziranje neposrednih oblik izražanja sposobnosti in znanja delavcev, ki s svojim delom prispevajo k boljšim rezultatom, in to ne samo v delovni sredini, temveč tudi v družbi kot celoti.

To bo najboljši prispevek k družbenim naporom za gospodarsko stabilizacijo.

To bo najboljši prispevek k družbenim naporom za gospodarsko stabilizacijo.

Z družbenimi priznanji bomo potrjevali rezultate v vseh sredinah, bodisi rezultate posameznikov, delovnih skupin, aktivov, organov in organizacij — od osnovne organizacije, do najvišjih oblik združevanja dela.

Predsedstvo Zveze izumiteljev
Jugoslavije

Pravice in dolžnosti po novem zakonu o vojaški obveznosti

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Nabornik se lahko pošlje na služenje vojaškega roka do konca koledarskega leta, v katerem dopolni starost sedemindvajset let.

Nabornik, ki se ne pošlje na služenje vojaškega roka do konca koledarskega leta, v katerem dopolni sedemindvajset let, je pa ocenjen kot sposoben za vojaško službo, se prestavi v rezervni sestav.

Naborniki ki imajo ustrezno šolsko izobrazbo ter izpolnjujejo druge pogoje, ki so predpisani za gojence šol za rezervne oficirje, lahko služijo vojaški rok v šoli za rezervne oficirje.

Predlog za izbor nabornikov za gojence šol za rezervne oficirje daje pristojni organ družbenopolitične skupnosti, nabornike pa izbira komisija. Predlog lahko poda tudi poveljnik polka ter temu enak ali višji starešina za vojaka, ki je lahko poslan, da nadaljuje služenje vojaškega roka v šoli za rezervne oficirje.

Zakon nadalje predpisuje, da se na služenje vojaškega roka ne pošlje:

— nabornik, ki je pravno močno obsojen za kazni mladostniškega prestopka;

— nabornik, zoper katerega je bil uporabljen varnostni vzgojni ukrep, ali varnostni vzgojni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja;

— nabornik, proti kateremu je uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, dokler postopek ni končan.

Po zakonu je služenje vojaškega roka oproščen:

1. tisti, ki je ocenjen kot nesposoben za vojaško službo;

2. tisti, ki pridobi državljanstvo SFRJ z naturalizacijo ali na podlagi mednarodnih pogodb;

3. tisti, ki je pridobil status aktivne vojaške osebe po predpisih, ki urejajo službo v oboroženih silah;

4. tisti, ki je končal šolo za notranje zadeve, ki traja najmanj dve leti in je bil najmanj tri leta miličnik.

Služenje vojaškega roka se na prošnjo nabornika odloži:

1. Edinemu hranilcu družine — toliko časa, dokler je edini hranilec, vendar ne dlje kot do konca novembra koledarskega leta, v katerem dopolni starost sedemindvajset let.

2. Polovici oziroma večini nabornikov, če je njihovo število liho, ki so člani istega gospodinjstva, če odhaja eden ali več članov tega gospodinjstva k vojaku ali so že pri vojakih — za toliko časa, dokler ta član oziroma druga polovica članov tega gospodinjstva ne odsluži vojaškega roka ali ni iz drugih razlogov odpuščena iz jugoslovanske ljudske armade, vendar ne dlje kot do novembra koledarskega leta, v katerem dopolnijo starost sedemindvajset let.

3. Če bi nabornikova družina zaradi smrti ali hude bolezni v družini ali zaradi naravne nesreče zašla z njegovim odhodom v težaven položaj — za toliko časa, dokler trajajo razlogi, vendar največ za eno leto.

V 33. členu zakon predpisuje, da se služenje vojaškega roka prekine:

1. vojaku, ki je bil poslan na služenje vojaškega roka v dveh delih;

2. vojaku, ki je med služenjem vojaškega roka ocenjen kot začasno nesposoben;

3. vojaku, ki ga med služenjem vojaškega roka vojaško sodišče obsodi;

4. vojaku, ki ga med služenjem vojaškega roka drugo sodišče pravomočno obsodi na nepogojno kazen zapora več kot šest mesecev;

5. vojaku, zoper katerega je med vojaškim rokom uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, za katero se storilec uradno preganja in ki ga je storil preden je nastopil vojaški rok, če je za tako dejanje določena kazen zapora več kot tri leta.

Podrobnejša določila v zvezi, kdaj se služenje vojaškega roka prekine, predpisujejo 34., 35., 36., 37. členi zakona.

V vojaški rok se ne šteje čas:

1. ko prestaja vojak disciplinski ukrep vojaškega pripora oziroma kazen zapora, ki jo izreka pristojni vojaški starešina po predpisih o vojaški disciplini skupaj nad 10 dni;

2. ki ga prebije vojak na zdravljenju ali bolezenskem dopustu zaradi poškodbe ali druge onesposobitve povzročene z namenom, da bi se izmaknil vojaški službi ali bil razporejen na lažjo dolžnost, če ugotovi tak namen vojaško sodišče s pravomočno sodbo;

3. ki ga prebije vojak izven Jugoslovanske ljudske armade, iz katere se je samovoljno odstranil ali pobegnil, če traja ta čas nepretrgoma najmanj štiriindvajset ur;

4. ki ga prebije vojak v priporu, ki mu je bil določen v kazenskem postopku, če mu je ta čas s pravomočno sodbo vstet v kazen zaradi storjenega kaznivega dejanja.

Določilo, ki ga zakon predpisuje v 41. členu in se nanaša na služenje vojaškega roka, pravi:

»Vojak, ki ob koncu služenja vojaškega roka izrabí dopust, ki mu pripada, ali dopust, ki mu je odobren, se odpusti iz Jugoslovanske ljudske armade toliko prej, kolikor traja dopust, ki mu pripada oziroma dopust, ki mu je odobren.«

V 42. členu pa določa: »Če to dovoljujejo interesi obrambe države in bojna pripravljenost Jugoslovanske ljudske armade, se sme vojaški rok iz 22. člena tega zakona skrajšati do 3 mesece.«

V IV. poglavju zakona so določila glede vojaškega pouka žensk.

Vojaški pouk žensk, ki so se za to prostovoljno prijavile, se organizira in izvaja v Jugoslovanski ljudski armadi in v teritorialni obrambi. Ta pouk lahko traja od dveh do šestih mesecev, odvisno od dolžnosti, za katero se usposablja.

K vojaškemu pouku se lahko pokliče ženska v koledarskem letu, v katerem dopolni starost devetnajst let, pa do konca koledarskega leta, v katerem dopolni starost sedemindvajset let, če je sposobna za vojaško službo. K vojaškemu pouku se ne kliče nosečnica in ženska, ki ima otroka mlajšega od sedem let.

Ženska, ki je stopila v vojaško enoto oziroma vojaški zavod zaradi vojaškega pouka, se šteje za vojaško osebo od vstopa v to enoto, zavod do odpustitve iz vojaške enote oziroma vojaškega zavoda in nosi ta čas vojaško uniformo, zanjo pa je obvezna vojaška disciplina ter ima vse druge pravice in obveznosti predpisane za vojake.

(Nadaljevanje sledi)

Izobraževanje v celjskih sindikatih

Na osnovi programskih usmeritev s področja izobraževanja sindikalnih delavcev pri RS ZSS je Svet za izobraževanje pri Občinskem svetu ZSS Celje izdelal svoj program usposabljanja in izobraževanja za izobraževalno sezono 1979/80, kamor je poleg splošnih tem dodal tudi teme, ki so se nanašale na problematiko in razmere v občini Celje in regiji.

Izobraževanje je bilo namenjeno novoizvoljenim članom IO OOZS in drugim aktivnim delavcem v sindikatih.

V izobraževalni sezoni 1979/80 je bilo izvedenih pet političnih šol s skupno 300 izobraževalnimi urami s 130 slušatelji iz 112 tozdov v Celju.

Struktura udeležencev je bila naslednja: 51 žensk (29,2%), 79 moških (60,8%), 70 % predsednikov ali namestnikov OOZS, članov ZK 44 %, članov ZSMS 43 %, končano OŠ 12 (9,3 %), poklicno šolo 45 (4,6 %), gimnazijo 6 (4,6 %), TSS 28 (21,5 %), drugo strokovno šolo 30 (23,1 %), delovodsko in poslovodsko šolo 9 (6,9 %).

Teme, ki so bile načrtovane in realizirane v politični šoli za delavce v sindikatu, so naslednje:

Obveščanje in komuniciranje v združenem delu (4 ure), Vodenje sestanka — grupna dinamika (4 ure), Nadaljnja demokratizacija samoupravnih socialističnih družbenih odnosov ob uresničevanju kolektivnega vodstva in odgovornosti (3 ure), Vloga, pomen in metode dela samoupravne delavske kontrole (4 ure), Vloga in naloge sindikatov v delovanju delegat. in skup. sistema (4 ure), Človekove pravice in svobodine v našem političnem sistemu socialističnega samoupravljanja (4 ure), Naloge sindikatov pri uresničevanju družbene samozščite in LO (2 uri), Vloga sindikatov pri urejanju medsebojnih odnosov delavcev v ZD (3 ure), Samoupravno družbeno planiranje (5 ur), Vsebina uveljavljanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju ustvarjanja dohodka in delitev po delu (5 ur), Naloge sindikatov za hitrejšo uveljavljanje usmerjenega izobraževanja in izobraževanja po delu (2 uri), Družbenoekonomski položaj delovnih organizacij v celjski občini (3 ure), Jugoslavija

v sedanjih mednarodnih dogodkih (2 uri).

Izvedli smo tudi 13 celodnevni seminarjev, ki so bili namenjeni novoizvoljenim predsednikom OOZS, predsednikom konferenc OOZS, predsednikom sindikalnih konferenc TOZD in delavcem, ki delajo v TOZD na področju LO in DS. Seminarjev se je udeležilo skupno 480 slušateljev.

Obraavnane so bile naslednje seminarske teme: Naloge sindikatov pri uresničevanju stabilizacijskih prizadevanj in republiškega dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980, Naloge OOZS za prehod na usmerjeno izobraževanje, Jugoslavija v sedanjih mednarodnih dogodkih, Organiziranost, metode in delovanje zveze sindikatov, Programiranje dela v zvezi sindikatov, Ocena varnostnih razmer v celjski regiji in potrebni ukrepi na področju DS, Vloga vojnega faktorja v mednarodnih odnosih, potrebe krepitve LO in DS ter naloge zveze sindikatov ter Obrambno-varnostno načrtovanje v TOZD in naloge OOZS.

Pri realizaciji programa izobraževanja v sezoni 1979/80 ni bilo posebnih težav. Delno pa so se pojavljale pri kadrovanju slušateljev, ker so OOZS želele v zadnjem trenutku pristopiti h kadrovanju udeležencev šol oziroma seminarjev. Nekaj težav je bilo tudi s predavatelji zaradi njihovih službenih obveznosti. Organizator in izvajalec sta bila Občinski svet ZSS Celje in Delavska univerza Celje, kar predvidevamo tudi v izobraževalni sezoni 1980/81.

Stroški seminarja so znašali 42 milijonov starih din.

Vse izobraževalne oblike so bile v Domu železarjev na Teharjah, ki vse bolj prerašča v center za politično usposabljanje sindikalnih delavcev.

Načrt dela za izobraževanje v sezoni 1980/81 bo po obliki v glavnem ostal neizpremenjen. Teme pa bomo ustrezno dopolnjevali oz. nadomeščali z aktualnimi.

(Z Informacij obč. sveta ZSS Celje)

Partizanski mnogoboje - kaj je to?

Telesna sposobnost človeka izhaja iz realne potrebe vsakega posameznika po aktivnem in ustvarjalnem življenju in je sestavni del razvite osebnosti. Pod pojmom telesa zmogljivosti razumemo sposobnost človeka, da optimalno reagira na raznovrstne vplive okolja, v katerem živi in dela. Izraža se na vseh področjih človekove življenjske in delovne aktivnosti.

Nekatera dosedanja raziskovanja telesne zmogljivosti različnih kategorij prebivalstva so ugotovila hitro upadanje nivoja telesne zmogljivosti, ki često ni v skladu s kronološko starostjo, temveč v prenekaterih primerih posledica nezadostne telesne aktivnosti pri vsakdanjem življenju in delu.

Z ozirom na dejstvo, da je telesna sposobnost v veliki meri

ja, na kateri se prikaže vsa širina in raznovrstnost športno-rekreativnih aktivnosti in kjer se zberejo enoletni rezultati dela na področju športne rekreacije.

To je pomembna skupinska akcija vseh republiških in pokrajinskih zvez PARTIZANA, ki pripomore k hitrejšemu in učinkovitejšemu izmenjavanju izkušenj na področju športne rekreacije. Ta manifestacija ima izreden pomen pri razvijanju in ohranjanju tradicije NOB in socialistične revolucije, omogoča zblizevanje mladih in starih iz vseh krajev države ter predstavlja pomemben doprinos k nadaljnji izgradnji sistema SLO.

Prireditve se izvede vsako leto v drugi republiki oziroma pokrajini. Vsako tretje in osmo leto v desetletju (ko se slavi 35-letnica, 40-letnica itd. bitke na Sutjesci) se jugoslovanska prireditve v Partizanskem mnogoboju izvede na Tjentištu. Prva prireditve je bila 1974. leta v SR Hrvatski, potem v SR Črni gori, SAP Kosovu, SR Makedoniji, SR BiH, SR Sloveniji, SAP Vojvodini in leta 1980 v SR Srbiji. Vsako leto se kot najvišje priznanje podelijo prehodne zastave Josipa Broza TITA (za vsako republiko in SAP posebej) za najširšo, najraznovrstnejšo in najbolj vsestransko aktivnost organizaci Partizana. Za rezultate, dosežene na Partizanskem mnogoboju, se ekipam, ki svojijo eno od prvih treh mest, podelijo posebne plakete, posameznikom pa priznanja in značke (bronasta, srebrna, zlata).

Štorovčani smo bili prvič zastopani na Partizanskem mnogoboju leta 1978 na Tjentištu, kjer je naša delegacija TVD Partizana Store v sestavi Ocvirk Sonja, Veber Tine in Kelenc Anton dobila najvišje priznanje za razvoj športne rekreacije, prehodno zastavo Josipa broza Tita.

To visoko priznanje smo leta 1979 v Mariboru predali našim sosedom TVD Partizan Gaberje — Celje.

Na tem mnogoboju smo sodelovali: Kelenc Anton, Lišanin Mihajlo, Petrušič Zoran in Zupanc Franc in vsi osvojili za svojo telesno pripravljenost bronaste značke in priznanja. Tudi letos smo se člani TVD Partizan Store udeležili te masovne manifestacije v Novem Sadu. Vsi člani Kelenc Anton, Zupanc Rajko, Mackovšek Bojan in Zupanc Franc) smo na koncu vseh preizkušenj osvojili srebrne značke in priznanja, in sicer za:

1. Tek 2.400 m moški in 1.600 m ženske: v veliki meri pokaže aerobno vzdržljivost, oziroma sposobnost sistema srca, krvnega obtoka in pljuč, da zadostno oskrbijo organizem s kisikom med intenzivnejšo in daljšo obremenitvijo.

2. Tek 50 m: hitrost tega teka pokaže sposobnost teka z maksimalno hitrostjo, ki ima izreden pomen v vsakdanjem življenju in neposredno uporabnost v nepredvidenih situacijah.

3. Dvigovanje trupa: pokaže sposobnost večkratnega ponavljanja gibov, ki se izvede ob določenem uporu. Posebno pride do izraza repetitivna moč tre-

bušnih mišic. Ta sposobnost pride do izraza pri mnogih življenjskih in delovnih operacijah.

4. Gibljivost: globina predklona kaže na sposobnost izvajanja gibov z velikimi amplitudami, to je splošna prožnost. Ta sposobnost je pomembna za pravilno funkcioniranje lokomotornega aparata. Zelo pomembna je za odrasle in starejše; če se je ne ohranja, z leti razmeroma hitro upada.

5. Skok v daljino z mesta: pokaže sposobnost aktiviranja velike količine energije v kratkih časovnih razmakih. Prihaja do izraza v raznih življenjskih in delovnih situacijah.

5. Preciznost: met bombe v cilj na 45 m, preverja sposobnost točnega določanja smeri in intenzitete premikov pri metu. Ta sposobnost je posebej pomembna za SLO.

Prejšnja leta je bilo na programu tudi plavanje na 50 m prosto in streljanje z zračno puško v tarčo na 10 m, kar pa je letos odpadlo.

Naša skupna ugotovitev se glasi takole: Partizanski mnogoboje postaja iz leta v leto kvalitetnejši, kar samo dokazuje, da se z načrtnim delom lahko tudi na področju telesne kulture dosega jo boljši rezultati.

Zupanc Franc

Ekipa: od leve Lišanin, Kolenc, Zupanc, Petrušič

Telesna zmogljivost je značilen pokazatelj funkcionalnega stanja, ki odseva slabe in dobre prilagoditvene sposobnosti motorične, vegetativne in psihične sfere človeka. Kot vidimo, je telesna zmogljivost pomemben faktor za naše splošno zdravje.

Zaradi sodobnega načina življenja in dela, hitre industrializacije in urbanizacije, zaradi nezadostne telesne aktivnosti so telesne sposobnosti državljanov na izredno nizki stopnji. Vendar večina nima jasne predstave o dejanskem stanju svojih telesnih sposobnosti, niti ne dobijo potrebnih informacij in navodil o tem, zato izostane tudi sistemsko skrb za svoje telo.

osnova in odsev zdravstvenega statusa, delovnih in obrambnih sposobnosti, je uvajanje učinkovitega, racionalnega in vseobsegajočega sistema preverjanja telesne zmogljivosti za vse kategorije prebivalstva izredno pomembna.

Prav to pa nam nudi partizanski mnogoboje, katerega osnovni cilj je, da se vanj aktivno vključi kar največji krog državljanov vseh starosti in vseh sredin in da se tako dobijo realni pokazatelji o nivoju njihovih telesnih in funkcionalnih sposobnosti.

Jugoslovanska prireditve v partizanskem mnogoboju mora biti predvsem masovna manifestaci-

Ekipa z zastavo »Najboljim za razvoj športne rekreacije«

V Dolnji Lendavi je izšla 5. oktobra 1934 prva številka ljudske pravice, množičnega glasila KP Jugoslavije za Slovenijo. Ko je list začel izhajati pod uredništvom pisatelja Miška Kranjca, je najprej našel pot med delovne ljudi v Pomurju, vendar se je hitro razširil tudi po drugih pokrajinah Slovenije. Zaradi velike priljubljenosti in vpliva so tedanji oblastniki Ljudsko pravico že naslednjega leta prepovedali. Zatem je nekaj časa izhajala v Ljubljani, po letu 1939 pa je začela izhajati ilegalno. Do fašističnega napada na Jugoslavijo so izšle tri številke Ljudske pravice, ki je že tedaj postala glasnik narodnoosvobodilnega boja. Januarja 1943 je začela Ljudska pravica izhajati kot glasilo KP Slovenije. Svoje poslanstvo je nadaljevala tudi po vojni vse do leta 1959, ko se je s Slovenskim poročevalcem združila v nov list, glasilo SZDL Slovenije — DELO.

Beseda, ki jo zadržiš v sebi, je tvoj suženj; beseda, ki ti uide, je tvoj gospodar!

Iskrice

»Vse bom kupilo,« je reklo zlato. »Vse bom vzel,« je rekel meč. Aleksander Sergejevič Puškin

Svet je komedija za tiste, ki razmišljajo — in tragedija za tiste, ki čutijo. Walpole

Edini čar preteklosti je, da je preteklost. Oscar Wilde

Ljudje lažejo, ko govorijo, da jih je groza krvi.

Bunin

Upokojeni

KOPINSEK Jože, rojen 27. 2. 1915, stanujoč Sedina 12, p. Dramlje. Leta 1952 je bil zaposlen v podjetju Beton Celje vse do leta 1955. V Železarni Store se je zaposlil 3. 8. 1955 kot transportni delavec I. skupine na ekspeditu. V istem obratu je opravljal dela na različnih delovnih mestih. Nazadnje je bil posluževalec žerjava.

Redno je bil upokojen 5. 8. 1980.

BRACUN Vinko, rojen 11. 7. 1929, stanujoč Botrišnica 11, Sentjur. V železarni se je zaposlil leta 1949. Po odsluženju kadrovskega roka si je 7. 7. 1953 ponovno pridobil lastnosti delavca v naši delovni organizaciji kot transportni delavec na ekspeditu. Leta 1954 je bil premeščen na elektroplavž kot paznik plina, 1974 je delal v jeklovleku kot posluževalec stroja I. Ta dela je opravljal do upokojitve.

Invalidsko je bil upokojen 13. 8. 1980.

PETROVIČ Stanislav, rojen 3. 11. 1934, stanujoč Studenice 33, Poljčane. Dne 4. 1. 1971 si je pridobil lastnosti delavca v Železarni Store kot elektromehaničar III v elektroobratu. Dela in naloge

elektromehnika je opravljal do upokojitve.

Invalidsko je bil upokojen 11. 8. 1980.

GOLEZ Hinko, rojen 25. 1. 1928, stanujoč Pepelno 1, p. Smartno v Rožni dolini. Dne 11. 1. 1951 do 31. 12. 1956 je bil zaposlen pri PTT Maribor. Leta 1957 se je zaposlil v Železarni Store kot zabijač v valjarni. V istem obratu je opravljal dela na različnih delovnih mestih, nazadnje kot adjuster I.

Invalidsko je bil upokojen 11. 8. 1980.

KRAJNC Jože, rojen 16. 3. 1927, stanujoč Zadrže 6b, Šmarje pri Jelšah. Od 13. 5. 1952 do 18. 6. 1955 je bil zaposlen v Betonu Celje. V železarni se je zaposlil 1955. kot transportni delavec na ekspeditu. Leta 1958 je bil prerazporejen na dela in naloge posluževalca žerjava, leta 1964 kot skupinovodja. Ta dela je opravljal do upokojitve.

Invalidsko je bil upokojen 7. 8. 1980.

SELIČ Ivan, rojen 16. 6. 1928, stanujoč Štore 102. Od 19. 6. 1946 do 27. 4. 1949 je bil zaposlen v železarni. Po odsluženju kadrov-

skega roka se je leta 1950 ponovno zaposlil pri nas kot strojni ključavničar v mehanični delavnici. Leta 1955 je bil premeščen v jeklaro kot dežurni ključavničar, leta 1959 v energetski obrat kot inštalater varilec, potem 1966 ponovno v mehanično kot skupinovodja in leta 1966 zopet v energetski obrat kot delovodja. Ta dela je opravljal do upokojitve.

Invalidsko je bil upokojen 11. 8. 1980.

ČEHOVIN Jurij, rojen 9. 1. 1920, stanujoč Štore 145. V tem podjetju se je zaposlil leta 1945 kot livar kalupar v livarni. Ponovno se je zaposlil leta 1955 kot delovodja v livarni. Leta 1962 je opravljal dela in naloge referenta za strojno litino v pripravi dela. Leta 1964 je bil inštruktor praktičnega pouka v livarni sive litine, 1968 delovodja v livarni valjev, 1975 inštruktor praktičnega pouka v oddelku za izobraževanje. Ta dela in naloge je opravljal do upokojitve.

Redno je bil upokojen 7. 8. 1980.

Mamica! Zakaj pa umivaš okna?
Veš, Tomažek, okna morajo biti čista.

To je kultura ljudi in več svetlobe prihaja, pa še elektriko prihranimo.

Mamica! Zakaj pa imajo v železarni tako zaprašena in umazana okna? Kaj to ni grdo? In še cele dneve jim gorijo luči! Veš, Tomažek, morda pa nimajo denarja, da bi okna umili?

Ne, ne mamica! Tudi mi smo se učili varčevati z energijo. Ena žarnica krat moč, krat število ur gorenja pa še število žarnic. Vi-diš mamica. Če imajo denar za to bi ga imeli tudi za čiščenje oken. Pa še to. Si slišala za lepše okolje?

Tovariši, še na mnoga leta!

Da, tako smo si zaželeli drug drugemu delovni tovariši aglomeracije in elektro plavža na mojem poslovilnem dnevu v domu upokoencev dne 3. 8. t. l. ob žlahtni rdeči kapljici in bili smo veselo razpoloženi. Vendar sem v sebi občutil nekakšno potrtost tedaj, ko sem segel v roke starim plavžarjem od prvega dneva obratovanja plavža in tudi tistim, ki so prišli pozneje k nam. Kajti ni mi bilo lahko posloviti se od svojih dolgoletnih delovnih tovarišev in prijateljev, s katerimi sem nešteto delil dobro in slabo na delovnem mestu, kar je posebej poudaril tovariš Jože Zapušek, vodja T. H. peči in namestnik šefa tozda EPA.

Tovariš Zapušek je obširno obudil že skoraj pozabljene spomine na prebrodene težave na elektro plavžu in tudi na uspehe, ki smo jih s skupnimi močmi in znanjem ničkolikokrat poželi z boljšo proizvodnjo in kvaliteto grodlja, kot na osvajanje novih asortimentov, ter se mi pri tem zahvalil za sodelovanje. To me je zelo ganilo, saj nisem pričakoval takšne pozornosti s strani vodstva elektro plavža, kot so mi jo izkazali na ta moj nepozabni dan.

Se bolj me je ganilo potem, ko sta mi predsednik osnovne organizacije sindikata elektroplavža tovariš Vrečko Karl in vodja aglomeracije tovariš Bojan Sedlar izročila lepa bogata darila kolektiva in družbenih organizacij EPA, za kar se vsem skupaj prav iskreno zahvaljujem.

Se naprej želim celotnemu kolektivu aglomeracije in elektroplavža, kot tudi vsem zaposlenim v delovni organizaciji, vso srečo v zasebnem življenju in na delovnih mestih veliko uspehov, ob dobrem počutju in tovarištvu med seboj.

Janez Tajnikar

— Poglej ga! Ta je iz DS investicije in razvoj. Kaj misliš, zakaj ne uporablja zaščitnih sredstev?

STORSKI ZELEZAR — Glasilo OZD Slovenske železarne ZELEZARNA STORE — Izhaja dvakrat mesečno — Uredniški odbor: Gradniški Frido, Tomažin Antica, Knez Peter, dipl. ing., Kavka Franc, Renčelj Vlado, Uršič Rudi, Zelič Franc, ing., Zmahar Ivan — odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) — Tisk: AERO Celje — TOZD grafika — Rokopisov ne vračamo.